

Initiativärende

2026-04-30

Initiativärende från Sverigedemokraterna

Extern effektutvärdering av insatser

Förslag till beslut

1. **Att** socialnämnden uppdrar åt en extern och oberoende aktör att årligen genomföra en effektutvärdering av kommunens arbete med sociala insatsgrupper (SIG) och öppenvårdsinsatser riktade till barn och unga i riskzon för kriminalitet.
2. **Att** i uppdraget ingår en analys av i vilken utsträckning barn och unga som omfattas av insatserna upphör med eller minskar sin brottslighet samt identifiering av vilka typer av insatser, arbetssätt och samverkansformer som har bäst effekt.
3. **Att** resultatet av den årliga utvärderingen redovisas för socialnämnden.

Bakgrund till initiativärende

Gävle kommun bedriver i dag ett omfattande arbete för att förebygga kriminalitet bland barn och unga genom bland annat sociala insatsgrupper (SIG), öppenvårdsinsatser och samverkan med polis, skola och andra aktörer. Trots detta saknas i dag en systematisk och oberoende uppföljning som tydligt visar vilken faktisk effekt insatserna har på individnivå, exempelvis i vilken utsträckning barn och unga lämnar kriminalitet eller förhindras från att etablera en kriminell livsstil.

Nationella aktörer, däribland Brottsförebyggande rådet, har pekat på att bristande uppföljning och effektutvärdering är ett generellt problem inom det sociala brottsförebyggande arbetet. Utan ett sådant kunskapsunderlag finns en risk att kommuner fortsätter att använda betydande resurser utan att med säkerhet veta vilka insatser som ger bäst resultat.

Uppdraget bör ges till en extern och oberoende aktör med uppgift att analysera i vilken utsträckning insatserna bidrar till minskad brottslighet, brutna kriminella mönster och stabilare livssituationer. En central del i uppdraget bör vara att, så långt det är möjligt, redovisa hur många barn och unga som bedöms ha lämnat kriminalitet eller undvikit fortsatt kriminell utveckling.

Syftet med en årlig extern utvärdering är att möjliggöra tidig identifiering av arbetssätt som inte ger avsedd verkan, så att resurser kan omfördelas innan fler barn riskerar att dras

djupare in i kriminalitet. En sådan uppföljning ligger väl i linje med den nya socialtjänstlagens krav på ett mer förebyggande, kunskapsbaserat och systematiskt socialt arbete.

Sverigedemokraterna,

Elizabeth Puhls
Birgitta Engberg